رویش روان شناسی، سال۱۵، شماره ۲، شماره پیاپی ۱۱۹، اردیبهشت ۱۴۰۵
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),15(2), 2026

پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در زوجین شهر تهران

Predicting Marital Satisfaction Based on Cognitive Fusion, Anxiety Sensitivity and Dark Personality Traits in Couples in Tehran

مریم نجفی
کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، گروه روان‌شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
دکتر کاترین وزیری (نویسنده مسئول)
استادیار گروه روان‌شناسی، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Maryam Najafi
Master of Educational Psychology, Department of Psychology, Rudehen Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
Dr. Katrin Vaziri *
Assistant Professor, Department of Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.
dr.psychologistt1403@gmail.com

چکیده
پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در زوجین شهر تهران انجام شد. این پژوهش از نوع توصیفی- همبستگی بود. زوجینی که در نیمه اول سال ۱۴۰۴ ساکن شهر تهران بودند، جامعه آماری این مطالعه را تشکیل دادند. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، ۹۶ زوج (۱۹۲ نفر) انتخاب شدند و به صورت آنلاین به پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (MSQ، ۱۹۸۹)، پرسشنامه همجوشی شناختی گیلاندرز و همکاران (CFQ، ۲۰۱۴)، پرسشنامه حساسیت اضطرابی تیلور و کاکس (ASQ، ۱۹۹۸) و پرسشنامه صفات تاریک شخصیت جانسون و وبستر (DPTQ، ۲۰۱۰) پاسخ دادند. داده‌ها با بهره‌گیری از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. نتایج بیانگر آن بود که همجوشی شناختی (P<۰/۰۱)، ابعاد حساسیت اضطرابی (P<۰/۰۵) و ابعاد صفات تاریک شخصیت (P<۰/۰۱) به صورت منفی قادر به پیش‌بینی رضایت زناشویی زوجین شهر تهران بودند. همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در مجموع ۳۷/۸ درصد از واریانس رضایت زناشویی را تبیین می‌کنند. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت منجر به کاهش رضایت زناشویی زوجین شهر تهران می‌شوند.

واژه‌های کلیدی: *همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی، صفات تاریک شخصیت، رضایت زناشویی، زوجین، تهران.*

Abstract
The present study aimed to predict marital satisfaction based on cognitive fusion, anxiety sensitivity, and dark personality traits in couples in Tehran. This research employed a descriptive-correlational design. The statistical population of this study consisted of couples residing in Tehran during the first half of 2025. Using a convenience sampling method, 96 couples (192 individuals) were selected and responded to the online form of the Enrich Marital Satisfaction Inventory (MSQ, 1989), the Cognitive Fusion Questionnaire by Gillanders et al. (CFQ, 2014), the Anxiety Sensitivity Questionnaire by Taylor & Cox (ASQ, 1998) and the Dark Personality Traits Questionnaire by Johnson & Webster (DPTQ, 2010). Data were analyzed using the Pearson correlation coefficient and multiple regression. The results indicated that cognitive fusion (P<0.01), anxiety sensitivity dimensions (P<0.05), and dark personality trait dimensions (P<0.01) negatively and significantly predicted marital satisfaction in the Tehran couples. Cognitive fusion, anxiety sensitivity, and dark personality traits explain a total of 37.8% of the variance in marital satisfaction. In general, it can be concluded that cognitive fusion, anxiety sensitivity, and dark personality traits lead to a decrease in marital satisfaction among couples in Tehran.

Keywords: *Cognitive Fusion, Anxiety Sensitivity, Dark Personality Traits, Marital Satisfaction, Couples, Tehran.*

نوع مقاله : پژوهشی | **دریافت: مهر ۱۴۰۴** | **پذیرش: آذر ۱۴۰۴** | **ویرایش نهایی: اردیبهشت ۱۴۰۵**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

مقدمه

پیوند زناشویی یکی از اساسی‌ترین روابط انسانی است که نه تنها به عنوان یک نهاد اجتماعی، بلکه به عنوان بستری برای رشد عاطفی، روانی و اجتماعی افراد شناخته می‌شود. این پیوند به انعطاف‌پذیری و درک متقابل نیاز دارد و از روابط نزدیک، صمیمیت و تعهد شکل می‌گیرد. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که کیفیت این پیوند به طور مستقیم بر سلامت روان و کیفیت زندگی زوجین تأثیرگذار است و کاهش در رضایت زناشویی[۱] می‌تواند به بروز مشکلات جدی از جمله طلاق و اختلالات روانی منجر شود (کولاک[۲] و همکاران، ۲۰۲۵). رضایت زناشویی به عنوان یک مفهوم چندبعدی و پیچیده، به احساسات و نگرش‌های مثبت زوجین نسبت به یکدیگر و زندگی مشترکشان اشاره دارد. این مفهوم به طور خاص در پیوندهای عاطفی و اجتماعی میان همسران شکل می‌گیرد و بر اساس ارزیابی‌های فردی آن‌ها از کیفیت تعاملات‌شان، از جمله ابعاد عاطفی، شناختی و رفتاری، تعریف می‌شود (گرائو[۳] همکاران، ۲۰۲۵). در واقع، رضایت زناشویی نشان‌دهنده حالت کلی خوشبختی و رضایتمندی زوجین از روابط خود است و به عواملی نظیر عشق، صمیمیت، حمایت عاطفی و توانایی برای حل تعارضات بستگی دارد (کیم و هوآنگ[۴]، ۲۰۲۴).

با توجه به اهمیت رضایت زناشویی در زندگی زوجین، سازه‌های زیادی در جهت پیش‌بینی رضایت زناشویی برآمدند. یکی از این سازه‌ها همجوشی شناختی[۵] است (محمودیان و شربتیان، ۱۴۰۴). همجوشی شناختی به حالتی اشاره دارد که در آن فرد با افکار، احساسات و تجربیات خود به شدت پیوند می‌خورد و این پیوند باعث می‌شود که نتواند از این افکار و احساسات فاصله بگیرد یا آن‌ها را به عنوان صرفاً افکار در نظر بگیرد. در واقع، همجوشی شناختی نوعی حالت روانی است که در آن فرد به شدت به افکارش وابسته و آن‌ها را به‌عنوان واقعیت‌های عینی و ملموس می‌پندارد. این وضعیت می‌تواند به تداخل در فرآیندهای شناختی منجر شود و فرد را از پذیرش تجربیات و احساسات جدید بازدارد (ماروِ[۶] و همکاران، ۲۰۲۵). مطالعات محمودیان و شربتیان (۱۴۰۴)، یارمحمدی و یزدان‌پناه (۱۴۰۴) و اصغرزاده و همکاران (۱۴۰۱) نقش همجوشی شناختی را در بروز تعارضات زناشویی و کاهش کیفیت زندگی زناشویی مورد تایید قرار داده‌اند.

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که علاوه بر همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی[۷] نیز رابطه‌ای منفی با رضایت زناشویی دارد (فدایی و قوچی، ۱۳۹۶). حساسیت اضطرابی به برداشت فرد از واکنش‌های جسمانی و هیجانی مرتبط با اضطراب اشاره دارد و شامل ترس و نگرانی در مورد این احساسات و نشانه‌هاست. در واقع، حساسیت اضطرابی به معنای ترس از تجربه حالت‌های خاص اضطرابی، مانند تپش قلب، تعریق یا نگرانی‌های عاطفی ناشی از اضطراب است. افرادی که دارای حساسیت اضطرابی بالایی هستند، نسبت به نشانه‌های فیزیکی و عاطفی خود حساس‌تر هستند و احتمالاً واکنش‌های منفی بیشتری نسبت به این نشانه‌ها دارند (گالتیری[۸] و همکاران، ۲۰۲۵). حساسیت اضطرابی به وجود یک چرخه فکری و هیجانی اشاره می‌کند که در آن فرد از ناتوانی در مدیریت و کنترل احساسات خود می‌ترسد و این ترس می‌تواند منجر به رفتارهای اجتنابی و عدم مواجهه با موقعیت‌های تنش‌زا شود (چیو[۹] و همکاران، ۲۰۲۴). نقش حساسیت اضطرابی در کاهش مسائل مثبت در روابط زناشویی در پژوهش‌هایی همچون باقری‌شیخانگفشه و فراهانی (۱۴۰۱)، فدایی و قوچی (۱۳۹۶) و مصطفوی‌النوری و ابوالمعالی (۱۳۹۴) بررسی و تایید شده است.

در نهایت؛ به نظر می‌رسد که صفات تاریک شخصیت[۱۰] نیز منجر به کاهش رضایت زناشویی می‌شوند (ربیعی و همکاران، ۱۴۰۲). این ویژگی‌ها در قالب رفتارهایی همچون پرخاشگری موجب بی‌نظمی در جامعه و آسیب به خود و دیگران می‌گردند و علاوه بر بیماران روانی در جمعیت معمولی نیز قابل مشاهده و ردگیری می‌باشند. این صفات زیر آستانه‌ای منفی با نام صفات تاریک شخصیت شناخته می‌شوند (ریکوبوردرا[۱۱] و همکاران، ۲۰۲۵). پالهاوس و ویلیامز[۱۲] در سال ۲۰۰۲ سه صفت را به عنوان هسته تاریک شخصیت معرفی کردند که

1 - marital satisfaction
2 - Kulak
3 - Grau
4 - Kim & Hwang
5 - cognitive fusion
6 - Mauro
7 - anxiety sensitivity
8 - Gualtieri
9 - Chiu
10 - dark personality traits
11 - Sutton
12 - Paulhus & Williams

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

عبارت‌اند از؛ خودشیفتگی[1]، ماکیاولیسم[2] و روان‌پریشی[3]. این سه صفت شخصیتی (سه گانه تاریک) با الگوهای کارکردهای منفی ذهنی و رفتاری ارتباط دارند (به نقل از پالهاوس و همکاران، ۲۰۲۱). نقش صفات تاریک شخصیت در بروز مشکلات زناشویی و کاهش کیفیت زندگی زناشویی در مطالعات کاردوم[4] و همکاران (۲۰۲۴)، ربیعی و همکاران (۱۴۰۲)، یو[5] و همکاران (۲۰۲۰) و هی[6] و همکاران (۲۰۱۸) بررسی و تایید شده است.

از آنجایی که تاکنون پژوهشی در خصوص ارتباط بین متغیرهای مذکور به طور همزمان صورت نگرفته است، خلاء پژوهشی در این حوزه احساس شد. همچنین؛ بر اساس مطالعات بین المللی، افزایش نگران کننده‌ای در میزان جدایی و طلاق در سال‌های اخیر وجود داشته است، به طوری که تقریبا دو سوم ازدواج‌های اول به طلاق منجر می‌شوند که این مسئله به مشکلات مرتبط با دستیابی به رضایت زناشویی و حفظ آن اشاره کرده و تاکید می‌کند که در سال‌های اخیر نرخ رضایت زناشویی روندی کاهشی داشته است (چکوسا و لوئیکا[7]، ۲۰۲۱). از سوی دیگر عدم رضایت زناشویی می‌تواند به بروز اختلالات روانی و کاهش کیفیت زندگی نیز منجر شود (کولاک و همکاران، ۲۰۲۵). در نتیجه بررسی متغیرهایی که کاهش یا افزایش رضایت زناشویی را مورد پیش‌بینی قرار می‌دهند ضرورتی پژوهشی تلقی می‌شود. بررسی این متغیرها در کنار هم می‌تواند دیدگاه جامع‌تری به سیاست‌گذاران حوزه خانواده و ازدواج ارائه دهد تا در جهت افزایش رضایت زناشویی زوجین حرکت کنند. همچنین؛ شناسایی و تحلیل این عوامل پیش‌بین می‌تواند به طراحی مداخلات مؤثر برای زوجین منجر شود. در واقع درک عمیق‌تر از عناصر اساسی موثر بر رضایت زناشویی، حاصل چنین تحقیقاتی است و می‌تواند یاری‌گر زوجین برای افزایش رضایت زناشویی و در نتیجه کاهش نرخ طلاق باشد. در کل؛ این مطالعه از حیث نظری اطلاعات ارزشمندی را در مورد عوامل تاثیر گذار بر بهبود رضایت زناشویی ارائه می‌دهد. همچنین پژوهش حاضر از حیث عملی می‌تواند به روان‌شناسان و مشاوران خانواده در جهت بهبود رضایت زناشویی زوجین کمک کند. بر همین اساس؛ هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در زوجین شهر تهران بود.

روش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی- همبستگی بود. زوجینی که در نیمه اول سال ۱۴۰۴ ساکن شهر تهران بودند، جامعه آماری این مطالعه را تشکیل دادند. تاباکنیک و فیدل[8] (۲۰۰۷) فرمولی برای محاسبه اندازه نمونه لازم برای تحلیل رگرسیون چند متغیره استاندارد ارائه کرده‌اند. این فرمول عبارت است از؛ $N>50+8m$ (که m تعداد متغیرهای پیش‌بین است). در مطالعه حاضر ۸ متغیر پیش‌بین وجود دارد (همجوشی شناختی، ابعاد چهارگانه حساسیت اضطرابی و ابعاد سه گانه صفات تاریک شخصیت)، در نتیجه؛ با توجه به فرمول فوق، نمونه مناسب این پژوهش باید بیشتر از ۱۱۴ شرکت‌کننده باشد ($N>50+8\times8$). برای افزایش تعمیم پذیری یافته‌ها و همچنین با در نظر گرفتن ریزش پرسشنامه‌ها نمونه‌ای ۱۹۲ نفری (۹۶ زوج) با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل گذشتن حداقل یک سال از ازدواج، ازدواج اول بودن، دامه سنی بین ۲۵ تا ۵۵ سال، عدم مصرف دارو (بر اساس خوداظهاری) و عدم ابتلا به اختلالات روان‌شناختی (بر اساس خوداظهاری) بود. ملاک‌های خروج از پژوهش نیز عدم رضایت برای شرکت در پژوهش و پاسخ ندادن به بیش از ۵۰ درصد از سوال‌ها بود. روش گردآوری داده‌ها به صورت آنلاین و اینترنتی بود. به این ترتیب که در سایت ارائه پرسشنامه آنلاین اول فرم پرسشنامه‌ها به شکل آنلاین طراحی شدند و لینکی شامل مجموعه‌ای از پرسشنامه‌های تحقیق از طریق شبکه‌های مجازی شهر تهران (واتساپ، تلگرام، اینستاگرام و آیگپ) در اختیار افراد متاهل ساکن شهر تهران قرار گرفت. از هر فرد متاهلی که به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند درخواست شد تا لینک پرسشنامه را در اختیار همسر خود نیز قرار دهد. در نهایت ۹۶ زوج یعنی ۱۹۲ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند و این داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند. در این پژوهش جهت رعایت موازین اخلاقی ابتدا به شرکت‌کنندگان گفته شد که این طرح صرفا برای انجام کار پژوهشی صورت می‌گیرد، بنابراین اطلاعات آنها در اختیار هیچ مرکزی قرار داده نخواهد شد و محرمانه

1 - narcissism
2 - machiavellianism
3 - psychopathy
4 - Kardum
5 - Yu
6 - He
7 - Czechowska & Lewicka
8 - Tabachnick & Fidell

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

خواهد ماند. شرکت‌کنندگان به صورت کاملا داوطلبانه در پژوهش شرکت کردند و تکمیل پرسشنامه‌ها با رضایت خود شرکت کنندگان انجام پذیرفت. در نتیجه؛ پس از ارائه توضیحات اولیه در لینک پرسشنامه‌ها، شرکت‌کنندگان رضایت نامه‌ای را برای حضور داوطلبانه و آگاهانه در پژوهش پر کردند. از سوی دیگر جهت رعایت موازین اخلاقی و حفظ اطلاعات شخصی در مراحل جمع آوری داده‌ها؛ اسامی آزمودنی‌ها درخواست نشد و به هر آزمودنی یک کد اختصاص داده شد. در نهایت برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه و نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد.

ابزار سنجش

پرسشنامه رضایت زناشویی[1] (MSQ): پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ[2] که فرم ۴۷ سؤالی آن توسط اولسون[3] (۱۹۸۹) تهیه شده است دارلی ۱۲ زیرمقیاس شامل پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، مسائل شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیت‌های مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، فرزندپروری، خانواده و دوستان، نقش‌های مساوات طلبی و جهت‌گیری مذهبی است. در این ابزار به صورت طیف لیکرت پنج گزینه‌ای به سوالات پرسشنامه پاسخ داده می‌شود (کاملا موافق=۵، موافق=۴، نه موافق و نه مخالف=۳، مخالف=۲، کاملا مخالف=۱). با جمع نمرات گویه‌های هر زیرمقیاس نمره آن بعد به دست می‌آید و با جمع نمرات کلیه زیرمقیاس‌ها نمره کلی پرسشنامه به دست می‌آید. حداقل نمره این پرسشنامه ۴۷ و حداکثر آن ۲۳۵ است و نمرات بالاتر نشان دهنده رضایت زناشویی بیشتر است. اولسون و همکاران (۱۹۸۹) با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی روایی عاملی ساختار ۱۲ بعدی این پرسشنامه را تایید کردند. در این تحلیل عاملی کلیه گویه‌ها دارای بار عاملی بالاتر ۰/۳۰ بودند و رابطه میان ابعاد پرسشنامه نیز بالاتر از ۰/۳۰ به دست آمد. این مسئله حاکی از تایید روایی این پرسشنامه است. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ درگزارش اولسون و همکاران (۱۹۸۹)، برای خرده مقیاس‌هایش بین ۰/۴۸ تا ۰/۹۰ و برای نمره کل ۰/۹۴ به دست آمده است. در ایران پایایی بازآزمایی پرسشنامه در فاصله ۴ هفته بین ۰/۷۷ (برای فعالیت‌های اوقات فراغت) تا ۰/۹۲ (برای روابط جنسی) با میانگین ۰/۸۶ بوده است (به نقل از سلیمانیان، ۱۳۷۳). در ایران اولین بار سلیمانیان (۱۳۷۳) همبستگی درونی این آزمون را برای فرم بلند ۰/۹۳ و برای فرم کوتاه ۰/۹۵ محاسبه و گزارش کرده است. همچنین سلیمانیان (۱۳۷۳) با بهره‌گیری از تحلیل عاملی تاییدی روایی عاملی فرم فارسی پرسشنامه را مورد تایید قرار دادند. در مدل عاملی فرم فارسی پرسشنامه نیز همه سوالات دارای بار عاملی بالاتر از ۰/۳۰ بودند که نشان دهنده تایید روایی این پرسشنامه در جامعه ایران است. در مطالعه حاضر ضریب آلفای کرونباخ نمره کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۹ به دست آمد. این ضریب برای خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه بین ۰/۶۹ تا ۰/۸۴ بود.

پرسشنامه همجوشی شناختی[4] (CFQ): پرسشنامه همجوشی شناختی که توسط گیلاندرز[5] و همکاران در سال ۲۰۱۴ ساخته شده از ۷ عبارت تشکیل شده است. آزمودنی‌ها در یک طیف لیکرت ۷ گزینه‌ای از اصلا درست نیست (۱) تا کاملا درست است (۷) به عبارات این پرسشنامه پاسخ می‌دهند. حداقل نمره این پرسشنامه ۷ و حداکثر آن ۴۹ خواهد بود و نمرات بالاتر نشان دهنده همجوشی شناختی بیشتر و نمرات پایین‌تر بیانگر همجوشی شناختی کمتر است. لازم به ذکر است که این پرسشنامه تک عاملی می‌باشد. پایایی بازآزمایی این پرسشنامه بعد از دوره زمانی ۴ هفته‌ای برابر با ۰/۸۱ گزارش شده است. همچنین تحلیل عاملی اکتشافی با استخراج یک عامل که بیش از ۵۰ درصد از واریانس پرسشنامه را تبیین می‌کرد، روایی این پرسشنامه را تایید کرد (گیلاندرز و همکاران، ۲۰۱۴). در ایران سلطانی و همکاران در سال ۱۳۹۵ ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی این پرسشنامه را بررسی و تایید کرده‌اند. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی به روش مؤلفه‌های اصلی نشان دهنده‌ی یک عامل بود که ۵۴/۸۹ درصد از واریانس را تبیین می‌کرد. پایایی نسخه فارسی پرسشنامه همجوشی شناختی از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی (با فاصله دو هفته) به ترتیب برابر با ۰/۸۶ و ۰/۸۶ بدست آمد (سلطانی و همکاران، ۱۳۹۵). ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطالعه حاضر برابر با ۰/۸۲ محاسبه شد.

پرسشنامه حساسیت اضطرابی[6] (ASQ): پرسشنامه حساسیت اضطرابی توسط تیلور و کاکس[7] (۱۹۹۸) طراحی و اعتبارسنجی شده است. این پرسشنامه شامل ۳۶ گویه بسته پاسخ می‌باشد. این مقیاس چهار عامل ترس از نشانه‌های تنفسی، ترس از واکنش‌های

1 - Marital Satisfaction Questionnaire
2 - Enrich
3 - Olsson
4 - Cognitive Fusion Questionnaire
5 - Gillanders
6 - Anxiety Sensitivity Questionnaire
7 - Taylor & Cox

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

اضطرابی قابل مشاهده در جمع، ترس از نشانه‌های قلبی عروقی و ترس از عدم مهار شناختی را مورد سنجش قرار می‌دهد. آزمودنی‌ها بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای به گویه‌های این پرسشنامه پاسخ می‌دهند (خیلی کم= ۰، کم= ۱، متوسط= ۲، زیاد= ۳ و خیلی زیاد= ۴). حداقل نمره ممکن ۰ و حداکثر نمره ممکن ۱۴۴ خواهد بود. نمرات بالا نشان دهنده حساسیت اضطرابی بیشتر و نمرات پایین بیانگر حساسیت اضطرابی کمتر است. تحلیل عاملی اکتشافی مطالعه تیلور و کاکس (۱۹۹۸) چهار عامل مذکور را با موفقیت استخراج کرد. این چهار عامل در مجموع ۶۴/۱۱ درصد از واریانس پرسشنامه را تبیین می‌کرد. این یافته نشان می‌دهند که نسخه اصلی پرسشنامه از روایی عاملی مطلوبی برخوردار است. همچنین؛ تیلور و کاکس (۱۹۹۸) در بررسی پایایی این مقیاس ضرایب آلفای کرونباخ کل و خرده‌مقیاس‌های ترس از نشانه‌های تنفسی، ترس از واکنش‌های اضطرابی قابل مشاهده در جمع، ترس از نشانه‌های قلبی عروقی و ترس از عدم مهار شناختی را محاسبه کردند. این ضرایب به ترتیب برابر با ۰/۹۴، ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۸۸ و ۰/۸۹ به دست آمده است. این مسئله نشان از پایایی مطلوب پرسشنامه دارد (تیلور و کاکس، ۱۹۹۸). این پرسشنامه در ایران توسط مرادی منش و همکاران (۱۳۸۶) ترجمه و بررسی شده است. پایایی این پرسشنامه بر اساس سه روش همسانی درونی، بازآزمایی و تنصیفی محاسبه شد که برای کل مقیاس به ترتیب ضرایب پایایی ۰/۹۳، ۰/۹۵، و ۰/۹۷ به دست آمد. افزون بر این؛ روایی همزمان این پرسشنامه از طریق اجرای همزمان با پرسشنامه «فهرست بازبینی شده و تجدید نظر شده نشانگان ۹۰ سوالی» محاسبه شد که ضریب همبستگی ۰/۵۶ حاصل از آن بود. این یافته بر تایید روایی همزمان این ابراز تاکید دارد (مرادی منش و همکاران، ۱۳۸۶). ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه در مطالعه حاضر برای نمره کل برابر با ۰/۹۰ به دست آمد. این ضریب برای خرده‌مقیاس‌های این پرسشنامه نیز بالاتر از ۰/۸ محاسبه شد.

پرسشنامه صفات تاریک شخصیت[1] (DPTQ): پرسشنامه صفات تاریک شخصیت به وسیله جانسون و وبستر[2] در سال ۲۰۱۰ تدوین شده و دارای ۱۲ ماده است که ۳ صفت تاریک ماکیاولیسیم، سایکوپاتی و خودشیفتگی را مورد سنجش قرار می‌دهد. سوالات شماره ۱ تا ۴ شخصیت خودشیفته، ماده‌های ۵ تا ۸ شخصیت سایکوپاتی و ۹ تا ۱۲ شخصیت ماکیاولیسم را می‌سنجد. آزمودنی‌ها به سوالات این آزمون در مقیاس لیکرت ۳ نقطه‌ای از ۱ (اصلا مرا توصیف نمی‌کند) تا ۳ (کاملاً مرا توصیف می‌کند) پاسخ می‌دهند که نمره بالا نشان دهنده بیشتر بودن آن صفت در فرد است. ضریب پایایی این مقیاس در نسخه اصلی به وسیله آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۷ و برای خرده مقیاس‌های ماکیاولگرایی ۰/۸۴، خودشیفته ۰/۷۷ و سایکوپاتی ۰/۷۵ بود. تحلیل عاملی اکتشافی گویه‌های این پرسشنامه حاکی از استخراج سه عامل مذکور بود که در مجموع ۵۰/۵۲ درصد از واریانس پرسشنامه را تبیین می‌کرد. کلیه گویه‌های نیز دارای بارعاملی بالاتر از ۰/۳ بودند. این مسائل روایی عاملی این پرسشنامه را تایید می‌کنند (جانسون و وبستر، ۲۰۱۰). این مقیاس در ایران توسط قمرانی و همکاران (۱۳۹۴) اعتباریابی شده است. تحلیل عاملی این مطالعه ۳ عامل ماکیاولیستی, پسیکوپاتی و خودشیفتگی را نشان داد که در مجموع ۶۳/۳۰ درصد واریانس شخصیت تاریک را تبیین می‌کنند. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس ماکیاولیستی, پسیکوپاتی و خودشیفتگی و نمره کل به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۴۰، ۰/۶۸ و ۰/۸۱ بدست آمده است. ضریب آلفای کرونباخ نمره کل این پرسشنامه و خرده‌مقیاس‌های ماکیاولیسیم، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۷۵، ۰/۷۲ و ۰/۷۹ به دست آمد.

یافته ها

از مجموع شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر (۱۹۲ نفر)؛ تعداد ۹۶ نفر (۵۰ درصد) مرد و ۹۶ نفر (۵۰ درصد) زن بودند (نمونه متشکل از ۹۶ زوج بود). از مجموع شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر (۱۹۲ نفر)؛ تعداد ۵۳ نفر (۲۸ درصد) دارای مدرک تحصیلی دیپلم، ۹۸ نفر (۵۱ درصد) دارای مدرک تحصیلی کارشناسی، ۳۷ نفر (۱۹ درصد) دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و ۴ نفر (۲ درصد) دارای مدرک تحصیلی دکتری بودند. از مجموع زوجینی که در این مطالعه شرکت کردند (یعنی ۹۶ زوج)؛ تعداد ۳۹ زوج (۴۰/۶۲ درصد) بدون فرزند، تعداد ۳۵ زوج (۳۶/۴۵ درصد) دارای یک فرزند، تعداد ۱۲ زوج (۱۲/۵ درصد) دارای دو فرزند، تعداد ۹ زوج (۹/۳۷ درصد) دارای سه فرزند و تعداد یک زوج (۱ درصد) دارای ۴ فرزند بودند. لازم به ذکر است که بازه سنی شرکت کنندگان پژوهش بین ۲۶ تا ۵۱ سال بود (میانگین سن: ۳۸/۰۷ و انحراف استاندارد سن: ۴/۴۸). حداقل مدت ازدواج زوجین یک سال و حداکثر آن ۲۱ سال بود (میانگین: ۸/۵۴ و انحراف

1 - Dark Personality Traits Questionnaire
2 - Jonason & Webste

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

استاندارد: ۵/۶۷). در ادامه؛ رابطه بین متغیرهای پژوهش و شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج این بررسی در جدول شماره ۱ قابل مشاهده است.

جدول ۱. شاخص‌های آماری توصیفی و همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر / متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱- رضایت زناشویی	۱									
۲- همجوشی شناختی	-۰/۴۹**	۱								
۳- حساسیت اضطرابی	-۰/۴۷**	۰/۳۹**	۱							
۴- ترس از نشانه‌های تنفسی	-۰/۳۱**	۰/۲۷*	۰/۵۲**	۱						
۵- ترس از واکنش‌های اضطرابی	-۰/۳۵**	۰/۳۴**	۰/۶۴**	۰/۷۲**	۱					
۶- ترس از نشانه‌های قلبی عروقی	-۰/۳۷**	۰/۳۰**	۰/۶۹**	۰/۶۲**	۰/۵۷**	۱				
۷- ترس از عدم مهار شناختی	-۰/۳۶**	۰/۲۶*	۰/۵۸**	۰/۶۹**	۰/۶۱**	۰/۵۳**	۱			
۸- شخصیت خودشیفته	-۰/۵۰**	۰/۳۹**	۰/۴۰**	۰/۳۵**	۰/۳۰**	۰/۳۸**	۰/۳۱**	۱		
۹- شخصیت سایکوپاتی	-۰/۴۹**	۰/۳۱**	۰/۴۳**	۰/۳۹**	۰/۳۳**	۰/۲۹**	۰/۲۹**	۰/۶۶**	۱	
۱۰- شخصیت ماکیاولیسم	-۰/۵۱**	۰/۳۶**	۰/۴۴**	۰/۴۲**	۰/۳۸**	۰/۳۱**	۰/۳۴**	۰/۶۸**	۰/۷۰**	۱
میانگین	۱۵۹/۰۹	۱۸/۸۷	۴۱/۵۴	۱۱/۰۳	۱۶/۷۱	۹/۹۸	۳/۸۱	۴/۳۹	۵/۱۷	۶/۶۵
انحراف استاندارد	۲۶/۷۸	۴/۶۹	۲۶/۵۳	۸/۹۴	۸/۴۰	۶/۸۹	۲/۳۵	۰/۷۰	۰/۹۶	۱/۸۱
کجی	-۱/۱۰	۰/۳۱	۰/۶۶	۰/۹۲	۰/۴۱	۰/۴۵	۱/۳۹	۱/۵۱	۰/۵۳	۰/۳۹
کشیدگی	-۰/۱۴	-۰/۲۷	۰/۰۷	۰/۹۵	-۰/۱۷	-۰/۸۰	۱/۵۷	۰/۷۱	۰/۶۱	۰/۵۸

N = ۱۹۲. ** P<۰/۰۱ * P<۰/۰۵

مطابق نتایج جدول شماره ۱ مقادیر کجی و کشیدگی تمامی متغیرها در دامنه ۱/۹۶+ تا ۱/۹۶- به دست آمد و نرمال بودن شکل توزیع متغیرها تایید شد. نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول شماره ۱ نشان داد که رابطه معنی داری بین تمامی متغیرهای پیش بین یعنی همجوشی شناختی، ابعاد حساسیت اضطرابی و ابعاد صفات تاریک شخصیت با متغیر ملاک یعنی رضایت زناشویی وجود دارد (P<۰/۰۱). دامنه همبستگی با رضایت زناشویی از حداقل ۰/۳۱- برای ترس از نشانه‌های تنفسی تا حداکثر ۰/۵۱- برای شخصیت ماکیاولیسم بود. کلیه متغیرهای پیش‌بین نیز با متغیر ملاک رابطه منفی داشتند.

در ادامه پیش فرض های تحلیل رگرسیون بررسی شدند. در ابتدا دو مفروضه استقلال باقی مانده‌ها و همخطی چندگانه بررسی شد که مقدار آزمون دوربین واتسون به منظور بررسی استقلال باقی مانده‌ها برابر با ۲/۳۷ بود که در دامنه ۱/۵ تا ۲/۵ بود که نشان از برقرار بودن پیش فرض استقلال باقی مانده هاست. همچنین مقدار شاخص تورم واریانس (VIF) که نشان دهنده میزان همخطی چندگانه است برای تمامی متغیرهای پیش‌بین کمتر از ۵ بود که نشان داد مشکل همخطی چندگانه بین متغیرهای پیش‌بین وجود ندارد. با توجه به تایید پیش فرض‌های تحلیل رگرسیون، می‌توان تحلیل رگرسیون چندگانه را انجام داد. نتایج این تحلیل در جداول شماره ۲ و ۳ گزارش شده است.

جدول ۲. خلاصه مدل رگرسیون چند متغیره استاندارد در جهت پیش‌بینی رضایت زناشویی

مدل	R	R^2	R^2 تعدیل شده	F	Sig.
۱	۰/۶۱۵	۰/۳۷۸	۰/۲۵۴	۴۱۱/۳۶۴	۰/۰۰۱

نتایج جدول شماره ۲ نشان می‌دهد که ۳۷/۸ درصد از واریانس یا تغییرپذیری رضایت زناشویی بر اساس همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت، پیش‌بینی می‌شود. این پیش‌بینی پذیری از نظر آماری معنادار بود (P<۰/۰۰۱).

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

جدول ۳. ضرایب مدل رگرسیون چند متغیره استاندارد در جهت پیش‌بینی رضایت زناشویی

متغیرهای پیش‌بین	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
مقدار ثابت	۷۵/۴۲۹	۱/۰۰۹	-	۳۷/۱۳۷	۰/۰۰۱
همجوشی شناختی	-۰/۴۵۰	۰/۰۴۵	-۰/۳۵۲	-۵/۴۲۷	۰/۰۱
ترس از نشانه‌های تنفسی	-۰/۲۷۹	۰/۱۲۰	-۰/۲۰۸	-۲/۲۷۱	۰/۰۵
ترس از واکنش‌های اضطرابی	-۰/۲۹۱	۰/۱۰۷	-۰/۲۳۱	-۲/۳۲۲	۰/۰۵
ترس از نشانه‌های قلبی عروقی	-۰/۳۱۲	۰/۱۰۸	-۰/۲۶۲	-۲/۷۴۵	۰/۰۵
ترس از عدم مهار شناختی	-۰/۳۰۰	۰/۱۱۱	-۰/۲۴۹	-۲/۵۰۲	۰/۰۵
شخصیت خودشیفته	-۰/۴۳۷	۰/۰۳۲	-۰/۳۴۲	-۵/۳۴۵	۰/۰۱
شخصیت سایکوپاتی	-۰/۴۲۰	۰/۰۴۰	-۰/۳۳۹	-۵/۱۰۹	۰/۰۱
شخصیت ماکیاولیسم	-۰/۴۴۲	۰/۰۲۹	-۰/۳۵۴	-۵/۴۱۷	۰/۰۱

با توجه به نتایج جدول شماره ۳ به توان پیش‌بینی تک تک متغیرهای پیش‌بین می‌پردازیم. نتایج نشان می‌دهد که بزرگترین ضریب بتا ۰/۳۵۴- است که مربوط به متغیر شخصیت ماکیاولیسم می‌شود (P<۰/۰۱). ضریب بتا برای شخصیت سایکوپاتی و شخصیت خودشیفته به ترتیب برابر با ۰/۳۳۹- و ۰/۳۴۲- بود (P<۰/۰۱). این ضرایب در جهت منفی بودند. ضریب بتا برای متغیر همجوشی شناختی ۰/۳۵۲- است (P<۰/۰۱). این ضریب نیز در جهت منفی بود. در نهایت ضریب بتا برای ابعاد حساسیت اضطرابی یعنی ترس از نشانه‌های تنفسی، ترس از واکنش‌های اضطرابی، ترس از نشانه‌های قلبی عروقی و ترس از عدم مهار شناختی به ترتیب برابر با ۰/۲۰۸-، ۰/۲۳۱-، ۰/۲۶۲- و ۰/۲۴۹- بود (P<۰/۰۵). این ضرایب نیز در جهت منفی بودند.

طبق نتایج به دست آمده، به ازای یک واحد استاندارد که به متغیرهای همجوشی شناختی، ترس از نشانه‌های تنفسی، ترس از واکنش‌های اضطرابی، ترس از نشانه‌های قلبی عروقی، ترس از عدم مهار شناختی، شخصیت خودشیفته، شخصیت سایکوپاتی و شخصیت ماکیاولیسم اضافه شود، به ترتیب به میزان ۰/۳۵۲، ۰/۲۰۸، ۰/۲۳۱، ۰/۲۶۲، ۰/۲۴۹، ۰/۳۴۲، ۰/۳۳۹ و ۰/۲۵۴ از میزان رضایت زناشویی کاسته می‌شود. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در جهت منفی قادراند رضایت زناشویی زوجین را مورد پیش‌بینی قرار دهند. به عبارت دیگر؛ افزایش همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در زوجین منجر به کاهش رضایت زناشویی می‌شود. همچنین کاهش همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت، افزایش رضایت زناشویی را پیش‌بینی می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در زوجین شهر تهران انجام شد. نتایج بیانگر آن بود که همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت در جهت منفی رضایت زناشویی زوجین شهر تهران را پیش‌بینی می‌کنند.

این یافته که همجوشی شناختی قادر است، رضایت زناشویی را در جهت منفی مورد پیش‌بینی قرار دهد، با نتایج مطالعات محمودیان و شربتیان (۱۴۰۴)، یارمحمدی و یزدان‌پناه (۱۴۰۴) و اصغرزاده و همکاران (۱۴۰۱) همسویی دارد. این مطالعات همراستا با نتایج پژوهش حاضر دریافتند که همجوشی شناختی منجر به کاهش کیفیت زندگی زناشویی و بروز مشکلات زناشویی می‌گردد.

در جهت تحلیل و تبیین این یافته، می‌توان بیان کرد که همجوشی شناختی که در چارچوب نظری درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد تعریف می‌شود، به معنای بهره‌گیری بیش از حد و عدم انعطاف‌پذیری روانی در برابر افکار، باورها و تصورات شخصی برای تفسیر و ارزیابی رفتارهای همسر می‌باشد. این فرایند ناسازگارانه باعث می‌شود که زوجین دیدگاه‌ها و تفکرات منفی نسبت به یکدیگر را مطلق و قطعی تلقی کنند (یارمحمدی و یزدان‌پناه، ۱۴۰۴)؛ به این ترتیب، فرد در دام افکار خود گرفتار شده و رفتارهای همسرش را به شکلی افراطی منفی تفسیر می‌نماید که این امر به ایجاد سوء تفاهم‌ها و اختلال در درک و تعاملات مثبت میان زوجین منجر می‌گردد (اصغرزاده و همکاران، ۱۴۰۱). از آنجا که این نگرش‌های منفی، احساساتی چون خشم یا ناامیدی را برمی‌انگیزد و پاسخ‌های هیجانی منفی متقابل را

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

در رابطه تحریک می‌کند، همجوشی شناختی در طول زمان منجر به تضعیف بنیان‌های اعتماد، کاهش صمیمیت و در نهایت کاسته شدن از حمایت‌های عاطفی و رضایت زناشویی می‌شود؛ بدین ترتیب، همجوشی شناختی از طریق تقویت و تاکید بر الگوهای تفکر ناسازگار، بر کاهش رضایت زناشویی تأثیر می‌گذارد (محمودیان و شربتیان، ۱۴۰۴).

یافته دیگر این مطالعه بیانگر آن بود که حساسیت اضطرابی منجر به کاهش رضایت زناشویی در زوجین می‌شود. این یافته با نتایج مطالعات باقری‌شیخانگفشه و فراهانی (۱۴۰۱)، فدایی و قوچی (۱۳۹۶) و مصطفوی‌النوری و ابوالمعالی (۱۳۹۴) همسو بود. در راستای تحلیل و تبیین این یافته پژوهش، می‌توان بیان داشت که حساسیت اضطرابی به دلیل ماهیت آن که شامل ترس از علائم جسمانی و شناختی اضطراب است، افراد مبتلا را در مواجهه با استرس‌ها و چالش‌های روزمره‌ی زندگی زناشویی دچار واکنش‌های شدیدتر و ناپایدارتری نسبت به افراد با حساسیت اضطرابی پایین‌تر می‌سازد. این عدم توانایی در مدیریت مؤثر احساسات منفی، به‌طور مستقیم به ایجاد تنش و تعارض در روابط زناشویی می‌انجامد، به‌ویژه که چنین افرادی معمولاً تمایل دارند نگرانی‌ها و ترس‌های خود را به‌صورت مکرر به شریک زندگی منتقل کنند که این امر کیفیت ارتباطات و تفاهم متقابل را کاهش می‌دهد (فدایی و قوچی، ۱۳۹۶). علاوه بر این، حساسیت اضطرابی با ایجاد تمرکز افراطی بر احساسات منفی درونی فرد به‌جای گوش دادن فعال و درک همسر، بر اثربخشی ارتباطات زناشویی تأثیر منفی می‌گذارد و فرد را در بیان سازنده‌ی احساسات و نیازها دچار مشکل می‌کند، که نتیجه‌ی نهایی آن، کاهش حمایت عاطفی و تجربه‌های مثبت مشترک در رابطه است (باقری‌شیخانگفشه و فراهانی، ۱۴۰۱). بدین ترتیب، وقتی یکی از زوجین یا هر دو، حساسیت اضطرابی بالایی را گزارش می‌دهند، فرد از رویدادهای استرس‌برانگیز خانوادگی و علائم اضطراب ناشی از آن‌ها واهمه داشته و قادر به مدیریت مؤثر مشکلات زناشویی نخواهد بود که این فرآیندها در نهایت به کاهش چشمگیر رضایت زناشویی منجر می‌شود (مصطفوی‌النوری و ابوالمعالی، ۱۳۹۴).

یافته نهایی این مطالعه نشان داد که صفات تارک شخصیت قادراند رضایت زناشویی را کاهش دهند. این یافته با نتایج مطالعات کاردوم و همکاران (۲۰۲۴)، ربیعی و همکاران (۱۴۰۲)، یو و همکاران (۲۰۲۰) و هی و همکاران (۲۰۱۸) همسو بود. در جهت تحلیل و تبیین این یافته پژوهش، می‌توان بیان داشت که صفات تاریک شخصیت از جمله خودشیفتگی و ماکیاول‌گرایی، با ایجاد الگوهای رفتاری ناسازگار، بنیان‌های اساسی رضایت زناشویی را تضعیف می‌کنند. افراد دارای صفت خودشیفتگی، با تمایل شدید به جلب توجه و تأیید مداوم، اغلب نیازهای عاطفی همسر خود را نادیده گرفته و با تمرکز افراطی بر نیازهای شخصی، موجب ایجاد احساس بی‌ارزشی و نادیده گرفته شدن در طرف مقابل می‌شوند که این امر به مرور زمان، از ایجاد ارتباط عاطفی عمیق و پیوندهای مثبت جلوگیری کرده و رضایت زناشویی را کاهش می‌دهد (کاردوم و همکاران، ۲۰۲۴). از سوی دیگر، رفتارهای فریب‌کارانه مرتبط با ماکیاول‌گرایی، به عدم صداقت و دستکاری در روابط اشاره دارد که منجر به تخریب اعتماد میان زوجین شده و جوی از بی‌اعتمادی، تنش و تعارض را ایجاد می‌کند و اثرات مخرب و دائمی بر کیفیت و رضایت زناشویی دارد (یو و همکاران، ۲۰۲۰). افزون بر این، افراد با ویژگی‌های تاریک شخصیت غالباً در برقراری ارتباط مؤثر و سازنده دچار نقص هستند و تمایل به تحت کنترل درآوردن دیگران و استفاده از روش‌های تهدیدآمیز در حل تعارضات، مهارت‌های ارتباطی زناشویی را مختل کرده و رضایت کلی از رابطه را تحت تأثیر قرار می‌دهد (هی و همکاران، ۲۰۱۸).

در کل؛ یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت همگی به شکل منفی بر رضایت زناشویی زوجین در شهر تهران تأثیر می‌گذارند. همجوشی شناختی با غرق شدن در افکار و احساسات منفی می‌تواند مانع از فرایندهای حل تعارض مؤثر و ارتباطات سالم در روابط زناشویی شود. علاوه بر این، حساسیت اضطرابی به‌عنوان یک پیش‌بینی‌کننده مؤثر می‌تواند با افزایش تنش و نگرانی‌های زناشویی، موجب بروز مشکلات در ارتباطات و نقص در حل تعارضات شود و رضایت زناشویی را کاهش دهد. صفات تاریک شخصیت نیز با ویژگی‌هایی چون خودمحوری، عدم همدلی و رفتارهای فریبکارانه، زمینه‌ساز عدم اعتماد و احساس ناامیدی در روابط می‌شوند. ترکیب این عوامل به‌طور قابل‌توجهی جو زناشویی را تحت تأثیر قرار داده و منجر به کاهش کیفیت و رضایت زندگی زناشویی خواهند شد.

با وجود این که مطالعه حاضر به چارچوبی برای افزایش رضایت زناشویی زوجین دست یافت، با محدودیت‌هایی نیز روبه‌رو بود. به عنوان مثال؛ استفاده از پرسشنامه‌های خودگزارشی یکی از محدودیت‌های این مطالعه بود زیرا آزمودنی‌ها قادراند به صورت خودآگاه و ناخودآگاه در پر کردن این پرسشنامه‌ها سوگیری‌هایی داشته باشند. همچنین عدم در نظر گرفتن وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اعضای نمونه از دیگر محدودیت‌های این مطالعه بود. این متغیرها می‌توانند بر رضایت زناشویی و در نتیجه بر روابط این پژوهش تاثیر بگذارند. در نهایت استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس که تعمیم نتایج این مطالعه را با دشواری روبه‌رو می‌کند از دیگر محدودیت‌های این مطالعه بود.

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

بر همین اساس به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی در جهت بررسی رضایت زناشویی، همجوشی شناختی، حساسیت اضطرابی و صفات تاریک شخصیت از ابزار مصاحبه بهره ببرند و مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به عنوان متغیرهای تعدیل کننده در نظر بگیرند. همچنین استفاده از روش‌های نمونه‌گیری استانداردتر همچون روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای تصادفی در مطالعات آتی این چنینی توصیه می‌گردد.

با توجه به یافته‌های این پژوهش پیشنهادات کاربردی ارائه می‌شوند؛ برگزاری کارگاه‌هایی با محوریت کاهش همجوشی شناختی و مدیریت اضطراب برای زوجین می‌تواند به افزایش درک عاطفی و بهبود رابطه آن‌ها کمک کند و در نهایت رضایت زناشویی آن‌ها را افزایش دهد. همچنین؛ تقویت نظام مشاوره‌های روانشناختی برای زوجین در مراکز مشاوره، به ویژه در زمینه شناسایی و مدیریت صفات تاریک شخصیت، می‌تواند تاثیرگذار باشد. ایجاد گروه‌های حمایتی برای زوجین با موضوعات مربوط به جنبه‌های منفی شخصیت و مدیریت اضطراب می‌تواند به بهبود فضای عاطفی و افزایش رضایت زناشویی کمک کند. در نهایت؛ ارائه دوره‌های آموزشی با هدف کاهش همجوشی شناختی، مدیریت اضطراب و کاهش صفات تاریک شخصیت، می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی زناشویی منجر شود. به طور کلی؛ با وجود این که نیاز به مطالعات بیشتر احساس می‌شود، امید است که این پژوهش قدمی در جهت بهبود رضایت زناشویی زوجین شهر تهران برداشته باشد.

منابع

باقری شیخانگفشه، ف. و فراهانی، ح. (۱۴۰۱). نقش ناگویی هیجانی، حساسیت اضطرابی و اضطراب درد در پیش-بینی عملکرد جنسی زوجین. *چهارمین کنگره ملی انجمن علمی روانشناسی خانواده ایران با عنوان: ازدواج موفق و فرزندپروری سالم.* https://civilica.com/doc/1695303/

ربیعی، ن.، کوچک‌انتظار، ر.، قنبری‌پناه، ا. و کوشکی، ش. (۱۴۰۲). پیش بینی تعهد زناشویی بر مبنای صفات سه گانه تاریک و پنج عامل بزرگ شخصیت. *مجله علوم روان‌شناختی*. ۲۲ (۱۲۶). ۱۱۲۰-۱۱۰۳. DOI: 10.52547/JPS.22.126.1103

سلطانی، ا.، مومن‌زاده، س.، حسینی، ز. و بحرنیان، ع. (۱۳۹۵). مشخصات روانسنجی پرسش‌نامه آمیختگی شناختی. *دوفصلنامه پژوهنده*. ۲۱ (۵). ۲۹۷-۲۹۰. URL: http://pajoohande.sbmu.ac.ir/article-1-2293-fa.html

سلیمانیان، ع. ا. (۱۳۷۳). *بررسی تفکرات غیرمنطقی بر اساس رویکرد شناختی بر نارضایتی زناشویی*. پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره دانشگاه تربیت معلم. https://elmnet.ir

فدایی، ع. و قوچی، ن. (۱۳۹۶). بررسی ارتباط حساسیت اضطرابی با عدم تحمل بلاتکلیفی و رضایت زناشویی در زنان شاغل و خانه دار. *دومین کنگره ملی روان شناسی و آسیب های روانی-اجتماعی*. https://civilica.com/doc/745361/

قمرانی، ا.، صمدی، م.، تقی نژاد، م. و شمسی، ع. (۱۳۹۴). شاخص های روانسنجی مقیاس شخصیت تاریک در دانشجویان. *روش‌ها و مدل‌های روان‌شناختی*. ۶ (۲۰). ۸۵-۷۳. DOR: 20.1001.1.22285516.1394.6.20.5.2

محمودیان، ا. و شربتیان، ی. (۱۴۰۴). نقش آمیختگی شناختی بر انعطاف پذیری روانشناختی و میزان رضایت از رابطه زوجین. *نشریه علمی مطالعات نوین علوم انسانی در جهان*. ۶ (۲). ۳۱۱-۲۹۲. https://hujournal.ir/fa/paper.php?pid=356

مرادی‌منش، ف.، میرجعفری، ا.، گودرزی، م. ع. و محمدی، ن. ا. (۱۳۸۶). بررسی ویژگی‌های روانسنجی شاخص تجدید نظر شده حساسیت اضطرابی. *روان‌شناسی*. ۱۱ (۴). ۴۲۶-۴۴۶ https://www.magiran.com/p641201

مصطفوی‌النوری، س. و ابوالمعالی، خ. (۱۳۹۴). پیش بینی رضایت زناشویی بر اساس حساسیت اضطرابی. *کنفرانس بین المللی یافته های نوین پژوهشی در روانشناسی و علوم تربیتی*. https://civilica.com/doc/463311/

Asgarzadeh, S., Baradaran, M., & Ranjbar Noushari, F. (2022). Comparison of Mindfulness, Early Maladaptive Schemas and Cognitive Fusion in Women with and without Marital Conflict. *Social Cognition*, *11*(22), 121-129. https://doi.org/10.30473/sc.2023.69092.2913

Chiu, H. T. S., Low, D. C. W., Chan, A. H. T., & Meiser-Stedman, R. (2024). Relationship between anxiety sensitivity and post-traumatic stress symptoms in trauma-exposed adults: A meta-analysis. *Journal of anxiety disorders*, *103*, 102857. DOI: 10.1016/j.janxdis.2024.102857

Czechowska-Bieluga, M., & Lewicka-Zelent, A. (2021). Marital satisfaction–a literature review. *Wychowanie w Rodzinie*, *27*(2/2021), 155-172. https://doi.org/10.34616/wwr.2021.2.155.172

Gillanders, D. T., Bolderston, H., Bond, F. W., Dempster, M., Flaxman, P. E., Campbell, L., ... & Remington, B. (2014). The development and initial validation of the cognitive fusion questionnaire. *Behavior therapy*, *45*(1), 83-101. DOI: 10.1016/j.beth.2013.09.001

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]

[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]

Grau, I., Miketta, L., Ebbeler, C., & Banse, R. (2025). Cultural Differences in Correlations With Marital Satisfaction: The Vulnerability-Stress-Adaptation Model in 65 Countries. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, *56*(5), 528-557. https://doi.org/10.1177/00220221251323216

Gualtieri, I., Parisi, I., Bortolini, T., Porciello, G., & Panasiti, M. S. (2025). Exploring the Relationship between Anxiety Sensitivity, Interoceptive Sensibility and Psychopathology: A Network Analysis Approach. *International Journal of Cognitive Behavioral Therapy*, *18*(2), 256-283. DOI:10.1007/s41811-025-00235-6

He, Q., Wang, Y., Xing, Y., & Yu, Y. (2018). Dark personality, interpersonal rejection, and marital stability of Chinese couples: An actor–partner interdependence mediation model. *Personality and individual differences*, *134*, 232-238. https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.06.003

Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychological assessment*, *22*(2), 420. https://doi.org/10.1037/a0019265

Kardum, I., Hudek-Knezevic, J., Mehić, N., & Banov Trošelj, K. (2024). The dark triad traits and relationship satisfaction: Dyadic response surface analysis. *Journal of personality*, *92*(4), 931-947. https://doi.org/10.1111/jopy.12857

Kim, J., & Hwang, S. (2024). The asymmetric effects of improving and declining marital satisfaction on cognitive function. *Journal of Marriage and Family*, *86*(4), 887-909. https://doi.org/10.1111/jomf.12991

Kulak, J. A., Heavey, S. C., Marsack, L. F., & Leonard, K. E. (2025). Alcohol Misuse, Marital Functioning and Marital Instability: An Evidence-Based Review on Intimate Partner Violence, Marital Satisfaction and Divorce. *Substance Abuse and Rehabilitation*, 39-53. DOI: https://doi.org/10.2147/SAR.S462382

Mauro, F., Di Trani, M., & Simione, L. (2025). The psychologically rich life questionnaire: Italian validation and exploration of its relationships with mindfulness, self-compassion, and cognitive fusion within the health psychology framework. *Frontiers in Psychology*, *16*, 1525300. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1525300

Paulhus, D. L., Buckels, E. E., Trapnell, P. D., & Jones, D. N. (2021). Screening for dark personalities: The Short Dark Tetrad (SD4).*European Journal of Psychological Assessment*, *37*(3), 208–222. https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000602

Rico-Bordera, P., Pineda, D., Galán, M., & Piqueras, J. A. (2025). Assessing the dark personality traits with observer reports: A meta-analysis of inter-rater agreement on the Dark Triad and Dark Tetrad traits. *Personality and Mental Health*, *19*(1), e1639. https://doi.org/10.1002/pmh.1639

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2019). Using Multivariate Statistics (7th ed.). Pearson. https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3132273

Taylor, S., & Cox, B. J. (1998). An expanded Anxiety Sensitivity Index: Evidence for a hierarchic structure in a clinical sample. *Journal of Anxiety Disorders*, *12*(5), 463-483. DOI: 10.1016/s0887-6185(98)00028-0

Yarmohammadi Vasel, M. , Yazdipanah, M. & Mohagheghi, H. (2023). The Relationship Between Marital Boredom and Marital Expectations and Cognitive Fusion in Married Women: The Mediating Role of Emotional Failure. *Journal of Modern Psychological Researches*, *18*(69), 267-276. DOI: 10.22034/jmpr.2023.16241

Yu, Y., Wu, D., Wang, J. M., & Wang, Y. C. (2020). Dark personality, marital quality, and marital instability of Chinese couples: An actor-partner interdependence mediation model. *Personality and individual differences*, *154*, 109689. DOI:10.1016/j.paid.2019.109689

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-28]
[DOI: 10.66224/Rooyesh.15.2.141]